

Przedmiot: Geografia

Miejsce lekcji: Szkoła Podstawowa nr 14 w Tarnowie

Nauczyciel: Marta Rusin

Klasa: 3cG

Temat: Środowisko przyrodnicze Karpat Polskich.

KONKRETYZACJA CELÓW I WYBÓR METOD PRACY

1. A. **Cele lekcji wynikające z utrwalenia wiadomości poznanych na wcześniejszych lekcjach.**

Uczeń:

- podaje nazwę orogenezy, podczas której powstały Karpaty;
- podaje nazwę najwyższego szczytu Karpat Polskich i jego wysokość;
- wyjaśnia pojęcia: morena, cyrk lodowcowy, dolina U - kształtna;
- wyjaśnia jak powstaje wiatr;
- podaje nazwę odpowiednika wiatru fenowego w Tatrach;
- wie, o ile °C spada temperatura w troposferze wraz ze wzrostem wysokości.

B. **Cele lekcji wynikające z poznania nowych wiadomości.**

Uczeń:

- ✓ wymienia nazwy krain geograficznych Karpat i wskazuje je na mapie Polski;
- ✓ rozróżnia Karpaty Zewnętrzne i Karpaty Wewnętrzne;
- ✓ charakteryzuje na podstawie map tematycznych środowisko przyrodnicze Karpat Wewnętrznych i Karpat Zewnętrznych;
- ✓ opisuje wysokogórską rzeźbę Tatr;
- ✓ wykazuje piętrowość klimatyczno – roślinną Tatr;
- ✓ charakteryzuje atrakcje turystyczne Karpat.

2. **Metody pracy:**

- pogadanka,
- wykorzystanie tablicy interaktywnej (prezentacja multimedialna, film dydaktyczny, foliogramy oraz mapy interaktywne),
- praca z tekstem podręcznikowym i atlasami,
- uzupełnianie kart pracy w oparciu o różne źródła wiedzy geograficznej,
- praca indywidualna i w parach.

3. Środki dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna,
- film dydaktyczny,
- foliogramy,
- mapy interaktywne,
- podręcznik,
- atlas,
- karty pracy.

3. Tok lekcji:

a. przedstawienie tematu i sprecyzowanie celów lekcji,

b. utrwalenie wcześniej poznanych wiadomości z zakresu geografii fizycznej, nawiązujących do bieżącego tematu lekcji, uczniowie udzielają odpowiedzi na postawione pytania;

c. rozdanie kserokopii z zadaniami dotyczącymi tematu lekcji (załącznik) oraz atlasów;

d. wprowadzenie do tematu lekcji poprzez pogadankę z uczniami na temat położenia Karpat i ich podziału na Karpaty Wewnętrzne i Karpaty Zewnętrzne; prezentacja slajdów przedstawiających położenie i podział Karpat na makroregiony;

d. praca indywidualna z podręcznikiem i kartą pracy, uczniowie dokonują podziału Karpat Wewnętrznych i Karpat Zewnętrznych na mniejsze krainy geograficzne (zadanie 1), charakteryzują budowę geologiczną Karpat Polskich (zadanie 2, zadanie 3) oraz przyporządkowują nazwy szczytów do pasm górskich, w których się one znajdują (zadanie 4), po czym następuje kontrola poprawności wykonania zadań i wyjaśnienie ewentualnych problemów;

e. pogadanka na temat ochłodzenia klimatu w plejstocenie, wykształcenia się lokalnych lodowców górskich w Tatrach i ich wpływu na powstanie rzeźby wysokogórskiej Tatr; prezentacja slajdów przedstawiających elementy rzeźby wysokogórskiej i wspólne wykonanie zadania 5;

f. pogadanka na temat form krasu powierzchniowego i podziemnego w Tatrach Zachodnich; prezentacja slajdów przedstawiających formy krasowe;

g. prezentacja filmu oraz foliogramów dotyczących piętrowości klimatyczno – roślinnej i przyczyny powstawania wiatru halnego w Tatrach, na podstawie powyższych źródeł informacji uczniowie wykonują zadanie 6 i zadanie 7;

h. wspólna analiza klimatogramów sporządzonych dla Zakopanego i Kasprowego Wierchu, sformułowanie przez uczniów wniosków;

i. praca indywidualna z podręcznikiem, uczniowie przyporządkowują parki narodowe do Karpat Wewnętrznych lub Karpat Zewnętrznych, po czym następuje kontrola poprawności wykonania zadania;

j. podsumowanie wiadomości zdobytych w toku lekcji poprzez ćwiczenia z mapą interaktywną, dotyczące przyporządkowania szczytów górskich do poszczególnych pasm Karpat Polskich,

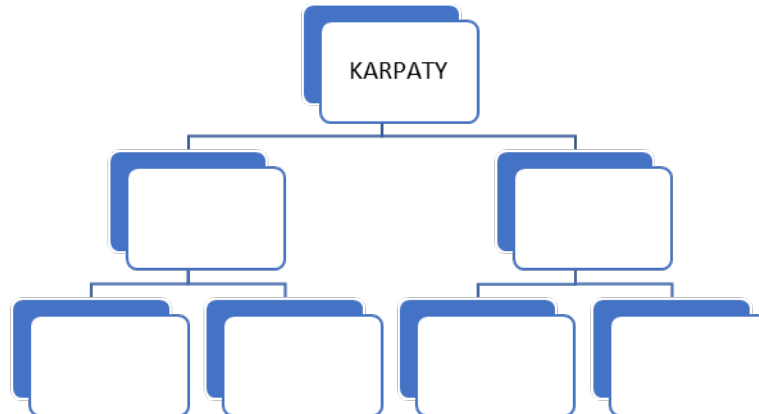
k. samoocena i ocena pracy uczniów przez nauczyciela,

l. zadanie pracy domowej: Dokonaj krótkiej charakterystyki gospodarki Karpat oraz wykaż jej związek z warunkami przyrodniczymi regionu.

Załącznik

Temat: Środowisko przyrodnicze Karpat Polskich.

1. Podział Karpat:

2. Tatry dzielimy na Tatry ..... (Wschodnie) zbudowane m.in. z ..... i ..... oraz na Tatry Zachodnie, zbudowane głównie z ..... i ..... Na obszarze Tatr Zachodnich występują formy krasowe np. ...., ..., ... Najwyższym szczytem Tatr po stronie polskiej są ..... (..... m n.p.m.)

3. Pieniny są najwyższą częścią Obniżenia ..... - ..... Przecięte są doliną ..... Najwyższym szczytem ich są ..... (..... m n.p.m.)

4. Przyporządkuj szczyty do pasm górskich.

Rysy	Gorce
Wysokie Skałki	Beskid Śląski
Tarnica	Tatry
Barania Góra	Pieniny
Babia Góra	Bieszczady
Pilsko	Beskid Żywiecki
Skrzyczne	
Turbacz	

5. Tatry Wysokie cechuje wysokogórski krajobraz polodowcowy, którego elementami są m.in.:

- a. .... oraz .....
- b. ....
- c. .... (wypełnione wodą tworzą jeziora, np. Czarny Staw)

6. Dopasuj roślinność do piętra.

regiel dolny	mchy i porosty
regiel górny	lasy jodłowo – bukowe, obecnie zdominowane przez świerki
piętro subalpejskie	kosodrzewina i limba
hale	lasy świerkowe
turnie	trawy

7. Opady w Tatrach są bardzo wysokie i sięgają ..... mm rocznie. W Tatrach wieją suche i porywiste wiatry zwane ....., będące odpowiednikiem wiatru .....w Alpach. Powstaje on w wyniku .....między południową a północną częścią Tatr.

8. Przyporządkuj parki narodowe.

- a. Karpaty Wewnętrzne .....
- b. Karpaty Zewnętrzne .....

Babiogórski PN, Tatrzański PN, Gorczański PN, Pieniński PN, Bieszczadzki PN, Magurski PN